

Herkenning Hemelboom

Bloeiwijze met vrouwelijke bloemen

Mannelijke bloemen

Vrouwelijke bloem in verder mannelijke bloeiwijze

Jonge Hemelboom met karakteristieke bladeren

Bloeiwijze met mannelijke of gemengde bloemen

Vruchten

Kiemplant

Hemelboom tussen de stoeptegels

Karakteristieke vorm van deelblaadje

Klier aan onderkant blad

Hemelboom bij station Nijmegen Heyendaal

Herkenning Hemelboom

Hemelboom in Nederland

De uit China afkomstige Hemelboom (*Ailanthus altissima*) is in het verleden veel in stedelijke omgeving aangeplant, waaronder op pleinen en in parken en particuliere tuinen. Vandaaruit is de boom steeds vaker via zaden op nieuwe plekken terecht gekomen. Je ziet Hemelboom vaak tegen gevels van gebouwen, langs geluidsschermen en in de middenberm van snelwegen en langs het spoor. Hemelboom neemt dan ook nog steeds toe. Omdat de soort gemakkelijk opnieuw vanuit wortels opschiet is kappen niet voldoende om de soort te bestrijden.

Hemelboom heeft bloemen met zowel mannelijke als vrouwelijke onderdelen (meeldraden en vruchtbeginsels), maar zover bekend zijn meestal bomen aangeplant met steriele meeldraden (vrouwelijke bomen). Daarnaast zijn er bomen met zowel vruchtbare meeldraden als vruchtbare vruchtbeginsels (gemengde bomen). Dit zijn twee typen bomen die als ze bestoven worden ook vruchten ontwikkelen. Alleen de vermoedelijk zeldzame bomen met steriele vruchtbeginsels (mannelijke bomen) vormen geen vruchten.

Invasieve exoot van de Unielijst

Hemelboom staat op de Unielijst en mag daarom o.a. niet meer verhandeld, vervoerd of aangeplant worden. Maar ook mag de soort zich niet verder verspreiden. Omdat dat wel lijkt te gebeuren is van belang in beeld te krijgen waar die toename vandaan komt. Waar staan de bomen die voor veel uitbreiding zorgen?

Stedenkaarten

FLORON heeft voor 18 steden kaarten gemaakt met de verspreiding van Hemelboom, inclusief - zover bekend - het levensstadium; is het een kiemplant of jonge boom, volwassen vruchtdragende boom, of is dat nog niet bekend? We willen het beeld van deze kaarten graag completer maken en weten in hoeverre er vruchtdragende bomen aanwezig zijn en of er ook verjonging optreedt als er geen vruchtdragende bomen bekend zijn. Zo kunnen we beter inschatten welke bomen verantwoordelijk zijn voor de uitbreiding.

Zoeken naar bloemen en vruchten

We zoeken hulp om te kunnen bepalen waar de bomen staan die bijdragen aan de uitbreiding van de soort in Nederland. Daarvoor is het belangrijk om met name de vruchtdragende bomen of bomen met vrouwelijke bloemen in kaart te brengen. Op sommige plekken is nog helemaal geen verjonging bekend. We willen graag weten of dat werkelijk zo is en of er niet toch vruchtdragende bomen of bomen met vrouwelijke bloemen voorkomen. Het zou kunnen zijn dat er gebieden zijn met alleen mannelijke bomen. Het is niet gemakkelijk om in de bloeitijd te bepalen welk type bloemen aanwezig zijn, o.a. omdat je moet kijken of de meeldraden wel/niet steriel zijn en de bloemen hoog in de boom kunnen zitten. De belangrijkste tijd is daarom na de bloeitijd (vanaf augustus) als je de vruchten goed kunt zien. Als een grotere boom in die periode geen vruchten draagt is het hoogstwaarschijnlijk een mannelijke boom.

Waarnemingen

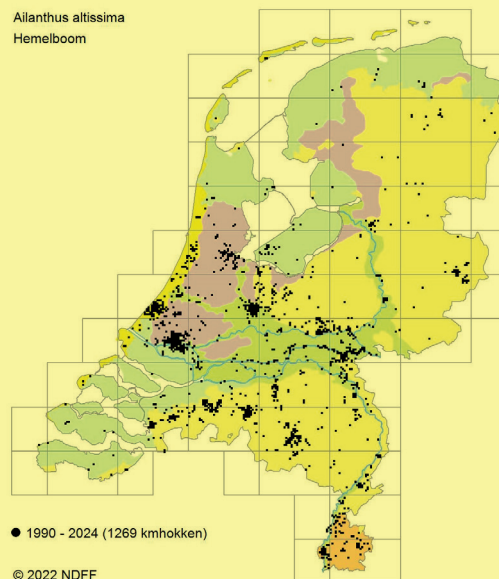
Alle waarnemingen van hemelboom zijn welkom en kan je doorgeven via de app VERA of waarneming.nl, maar graag wel met een goede foto en extra informatie over bloei of vruchtzetting.

kiemplant (graag in opmerking aangeven dat het kiemplant betreft)

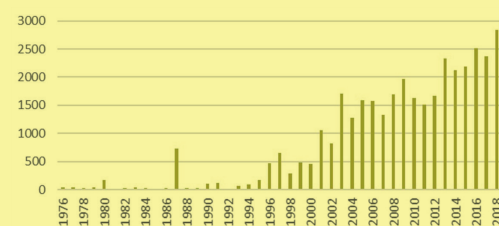
zonder bloei vegetatief

met bloemen in bloei/bloeiend (Indien bekend graag aangeven of het om mannelijke/vrouwelijke of gemengde bomen gaat)

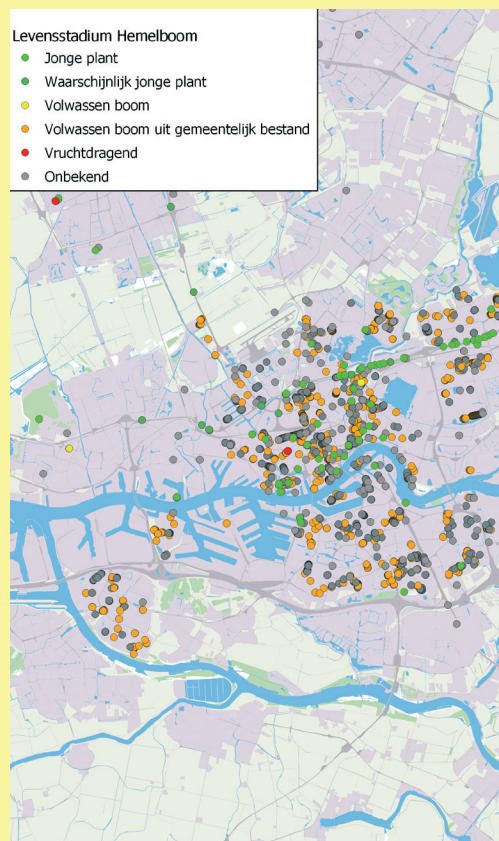
met (jonge) vruchten in vrucht/vruchtdragend

Verspreidingskaart Hemelboom

Trendgrafiek van Hemelboom in Nederland

Stedenkaart van Hemelboom in Rotterdam